

Селина
Ловрен

Мало
зелено
ДРВО

Copyright © 2019, Селина Ловрен
Copyright © 2019 овог издања, ЛАГУНА

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Волела бих да имам
Једно мало зелено дрво
Да улицом трчи за мном

Васко Попа

МАЛО ЗЕЛЕНО ДРВО

Била је мрачна и олујна ноћ. Стара колиба на ивици шуме стењала је и јечала под ударцима ветра. Дубок хук дебелих грана допирао је из црне шуме. Маја се шћућурила испод шареног прекривача који је видео и боље дане, размишљајући о топлој шољи млека и парчету мамине лење пите са сиром. Не би ваљало да силази низ степенице, знала је, јер је степениште мушичаво шкрипало где и кад му се прохте, а мама није волела да јој смета ноћу. „Проћи ће и без млека“, мислила је.

Уз страшно хујање ветра и бесно ударање грања о прозоре, у једном тренутку Маја је зачула још нешто. Прво тупи удар, а потом и низ мањих удара, као да нека сасвим мала шака лупа

у прозор. Устала је из кревета и пришла прљавом стаклу. У локвици кише угледала је нешто мало, малецно попут пољског миша. Прозор је уз шкрипу отворила и на светлости која је допирала из собе видела малу вилу.

Маја је веровала у виле. Веровала је у Зубићку и у Звончицу, у виле цветне и виле шумске, у виле водене и виле земљане. ОВА вила није личила ни на једну од њих. Прво, и пре свега, била је језиво прљава. Мусава, зарозана, блатњава, исцепана, чупава: речју – никаква. Притом, била је и изузетно бесна.

– Шта си до сада чекала? – писнула је застрашујуће љута вила. – Хоћеш да умрем на овом плъуску?

Маја је била више него затечена. Толико је времена провела маштајући о вилама, правећи дворце за њих, остављајући им колачиће и мед поред потока, и шијући им хаљинице од латица да је на речи овог разгоропађеног створења потпуно занемела.

– Шта је сада, је л' ти маца појела језик? – питала је мала вила, отресајући блато са нечега што би могла бити изузетно једноставна хаљина.

Њена кратка коса мишје боје штрчала је у свим правцима, ту и тамо умрљана нечим заиста гадним. Маја је мало збрчкала ионако прђаст нос.

– Мислила сам да виле могу да лете између капи кише – промуцала је сасвим збуњена, премештајући се са босе ноге на ногу. Под је био хладан.

– Јесте, врага! Мислим, ЈА могу све, али не могу да летим између капи кише док дува оваква ветрина! Једва сам успела да се спустим овде. Твој прозор је једино светло место у читавој шуми.

– Онда мама мора да је заспала. Ја никада не гасим лампу на тавану. Бојим се мрака – рекла је Маја, нервозним покретом забацујући дуууугачку косу иза леђа.

– Ха-ха, види како ти расте коса! Јеси ли ти од нашег рода, само мало прерасла? – упитала је вила.

– Не знам – рече Маја. – Знам да ми мама сваког јутра сече косу, а она опет до следећег јутра израсте до колена. Тако је одувек било. Мама скупља моју косу у корпе и продаје у граду. Од тога живимо. И од маминих шкрабарија. Бар их тако она зове.

Маји је било мучно да објашњава своју косу. Није је волела. Била је тешка и густа, као незграпни ћилим који мора свакодневно да вуче на леђима. У дубини своје мале душе знала је да нешто није у реду, али мама никада, никада, никада није хтела о томе да прича и љутито би стиснула усне

кад год би Маја испалила питање. Није познавала друге девојчице, гледала је у дебелим књигама слике деце којима је коса увек била исте дужине. Мамина коса расла је веома споро и она ју је ту и тамо скраћивала над огуљеним огледалом поред чивилука. Одлутала далеко, чак до непознатог града у којем је завршавала њена коса, Маја је потпуно заборавила на вилу. Стога се тргла када је мало, блатњаво биће упитало:

– Имаш ли нешто за јело? Ова олуја је превише за мене, а морам да стигнем до срца шуме пре него што сване. Да немаш мало млека?

– Немам, али имам ушећерени лимун ако хоћеш. Нисам стигла данас да га поједем, а лепо је пустио сок.

Гледала је како вила умаче прстић у стаклену чинијицу и проба лимунов сок. Зажмурила је, мљацнула, гуцнула. Онда је уронила читаво лице у чинију. „Нимало дамски“, помислила је Маја.

Након читаве мале вечности вила је извукла лице из сока.

– Како ћу сада да летим, гледај колики ми је стомак! – И заиста, стомак јој је био сав округласт као да је прогутала коштицу од трешње.

– Како се зовеш? – питала је Маја. – Хоћеш ли да ми будеш другарица? Хоћеш ли да останеш заувек овде и да се играш са мном?

– Ух, колико питања! Дакле, овако: Не зовем се. Зову ме. Хоћу да ти будем другарица, али не могу да останем са тобом заувек. Имам посла преко главе. Дај ми минут, па одох – рекла је, легла, захркала.

Из вилиних уста, то је деловало комично. Маја се није осмехнула. Она се никада није смејала. Али јој је мала вила постала дража. Почела је да се шуња ка кревету испод греда, а онда је под јако зашкрипао. Вила се тргла.

– Е па, одох! – викнула је весело. Са леђа је скинула језиво прљав завежљај и из њега извукла дугуљасто, браон зрнце. Личило је на семе.

– Хвала на лимуну, сад сам кô нова. Ако ти некад нешто затреба, питај дрво.

И уз ту чудну опаску, одлетела је у ноћ. Маја је без речи гледала у широм отворен прозор кроз који је ветар набијао кишу, покидано лишће и по коју муву. Онда се окренула и без речи легла у кревет. Загрлила је своју лутку Безглаву и спремила се да у тишини добро промисли о свему што се десило. Потом је полако утонула у сан.

Јутро ју је затекло чураву и откривену. Смрзли су јој се прсти на ногама. И нос јој се смрзао. И уши. Брзо се замотала, надајући се још једној тури слатких снова. А онда је скочила из кревета! Сан!

Да ли је све само сањала? Залетела се ка отвореном прозору, на чијем је дрвеном симсу, у локвици сунчеве светлости, лежало мало али дебељушкасто семе. Трупкајући босим ногама по тавану, Маја је кренула у потрагу за саксијом. Након што је подигла прашину из два ћошка, уплашила једног мрзовољног, старог паука и младунче пуха натерала у паничан трк, Маја је пронашла глинену посуду коју је недавно облепила лажним драгуљима, шљокицама и вилинским прахом. Вештачким, не правим! Без пардона је истресла из мамине жардињере закржљалу мушкатлу и земљу пребацила у чинију. Потом је засадила семе и оставила га на прозору који је био обасјан сунцем.

Још увек у спаваћици, са косом која јој је сада досезала до пета, јурнула је у кухињу. На столу је чекао сендвич и кутијица из Индије, у коју је мама сваког јутра смештала пуно пољубаца да јој трају до вечери. У страху да је мама не заустави, као вихор је пролетела кроз кућу. Прво је чула маму како кашље, а онда ју је угледала, савијену и подбочену руком, како поред камина у своје велике свеске записује чудне речи ситним рукописом налик мравићима и мишјим какицама.

Трава је била мокра и хладна под Мајиним босим стопалима. Крајеви спаваћице су за тили

час били натопљени и блатњави. Али Маја није марила. Морала је нешто хитно да провери. Потрчала је ка потоку на ободу шуме, тамо где је пар дана раније оставила дворац који је за виле направила од штапића, маховине и сувог лишћа. Сада је била сигурна да виле постоје. Но дворац је и даље изгледао нетакнут и празан.

„Можда им се не свиђа намештај“, помислила је Маја.

Полако се вратила ка кући, мозгајући у својој глави о времену које је потребно да из семена израсте биљка.

– Уф, мама ће се љутити што сам изашла оваква напоље. Али шта да се ради? Просто је било неопходно да ово проверим. Нисам имала избора, зар не? Шта ли је са оним семеном, баш ме занима. Како је оно семе од виле, мора да је бар мало чаробно. Онда ће вероватно да расте брже него обично семење. Или много брже. Надам се. Молим те, молим те, молим те, да расте грозовито брзо – изговорила је Маја.

– ‘Грозовито’ није реч – рекла је мама благо се мрштећи. – Где си пошла у спаваћици, боса и неочешљана? Без доручка? Без умивања? Јеси ли ти девојчица или шта?

Маја је смандрљала мокру спаваћицу што је брже могла, навукла хаљиницу, обула сандале,

---

прогутала сендвич, ставила кутијицу са пољупцима у цеп, стрпљиво седела пар минута док јој је мама чешљала косу, правила плетеницу, коју је потом штрицнула маказама и, као препорођена, са косом до рамена, излетела још једном из куће.

На осончаној ледини није било ни дашка ветра. Обишла је читаву кућу у потрази за непознатим траговима чудних бића које је умишљала да чује током дугих, самотних ноћи. Ни трага од ичег необичног и овога јутра. Подигла је поглед ка свом тавану и учинило јој се да се на симсу нешто помера. Као без душе, узлетела је уз степенице. Мимо свих њених очекивања, у маленој посуди седело је дрво. Не велико, не високо, али читаво дрво. Мало, зелено дрво дебељушкастог стабла и широких, стамених грана.

– Јао, јао, јао! – цичала је Маја. – Како си слатко! Како си дивно! Како си чаробно! Ти си најдивније дрво које сам икада видеала! Како се зовеш? Јеси ли ти неко чаробно дрво? Јел умеш да причаш?

Мало зелено дрво је ћутало. Мало зелено дрво је било мирно како само дрво може да буде. Мало зелено дрво било је... дрво.

– Само још једно обично дрво – тужно је рекла Маја. Иако је волела дрвеће, далеко више

него цвеће или бубе, Маја је осетила оштри убуд разочарања.

А онда, као да жели да је развесели, Мало зелено дрво затресло је гранама. Увило се у струку, цимнуло напред-назад и лагано искорачило из саксије.

Мук.

Маја је стајала широм отворених очију, шака и уста, без гласа и трептаја.

Онда је скочила, високо, највише.

– Знала сам... знала сам... знала сам... знала сам... знала сам! – викала је тријумфално. – Ниси ти неко обично дрво, ти си сасвим посебно, јединствено, чудесно, само моје дрво! Да, да, да, да, да, ти си моје дивно, чаробно дрво!

Скакала је, цичала, играла је по трошним даскама, све док се одоздо није чуо мамин глас:

– Шта је то тамо горе? Јеси ли полудела, Мајо?

Маја је стала мирно, погнула главу и дисала дубоко.

– Добро, онда, како да те зовем? Не може чудесно дрво да има обично име. Знам. Зваћу те МЗД. Мало зелено дрво. Или Мајино зелено дрво. Лепо је, зар не?

МЗД је клецнуло стаблом као да каже „да“. Маја је била задовољна. МЗД је одлично име за једно одлично дрво. Ван сваке сумње.

– Хајдемо напоље! – рекла је Маја дрвету. – Хоћу да ти покажем свет.

Ухватила га је око струка и кренула низ степенице. Знала је да неће бити тешко да пронесе дрво кроз кућу. Када се мама заради, не чује и не види ништа око себе.

Изашли су напоље. Мало зелено дрво корачало је кратким, грчевитим корацима. Маја је покушавала да усклади свој корак са његовим, али било је тешко.

– Полако, научићеш. Само ти је потребна вежба – рекла је Маја.

Стигли су до обода шуме.

– Види, овде су ти другари – рекла је Маја. МЗД је деловао уплашено. Сви другари су били мнооого велики и јаки, а оно је био само једно мало, зелено дрво.

– Немој да се плашиш. Овде је дрвеће добро, трава је мека, а поток никада није превише брз. Бубице и лептири су питоми, а цвеће лепо мирише. Видећеш, ово је рај за мало зелено дрвеће. Кад већ није за мале, усамљене девојчице – рекла је Маја малчице тужно.

На зеленом пропланку, мало зелено дрво пружило је корак. Чинило се да хода сигурније и брже. У даљини, поред потока, Маји се учинило